

Aihe	1. Esikouluryhmä ryhmäytymässä
Tavoitteet	<ul style="list-style-type: none"> ryhmäytyminen liikennesääntöjen harjoittelua jokamiehen oikeudet tutuksi elekielen ja geometristen kuvioiden harjoittelua
Kohderyhmä ja koko	Esikouluryhmä, 16 lasta
Ajankohta, käytettävissä oleva aika	Kevät—syksy, 1h 50 min
Tarvikkeet	<ul style="list-style-type: none"> hymynaamat värikortit jokamiehen oikeudet-kuvakortit geometriset muodot-kortit
Valmistelut	<ul style="list-style-type: none"> jokamiehen oikeudetkorttien sijoittaminen maastoon kuvakorttien valitseminen
Ohjelma ja aikataulu 0–5 min	1. Aloitus <ul style="list-style-type: none"> Päivän ohjelman kertominen. Kesto 5 min, paikka vapaavalintainen.
5–10 min	2. Kissa ja voikukan höytyvät <ul style="list-style-type: none"> Osallistujien keskuudesta valitaan vapaaehtoinen kissa ja muut ovat voikukan höytyviä. Höytyvät pomppivat ympäri aluetta jäykkinä, kädet kyljissä kiinni. Kissan tehtävänä on hyppiä ympäri tilaa Höytyvien joukossa ja koskettamalla niitä. Leikin lopuksi kaikki höytyvät ovat kiinni kissassa. Kesto 5 min, aukea paikka.
10–20 min	3. Mieli pidejana <ul style="list-style-type: none"> Vedetään maahan viiva, jonka toisessa päässä on iloinen hymynaama-lappu ja toisessa päässä surullinen hymynaama-lappu. Keskellä on neutraali hymynaama. Harjoituksen vetäjä lukee väittämiä, jonka jälkeen lapset siirtyvät kohtaan, joka ilmentää heidän mielipidettään. Iloinen hymynaama tarkoittaa samaa mieltä olemista, surullinen hymynaama= eri mieltä ja neutraali hymynaama= ei osaa sanoa. Väittämät <ul style="list-style-type: none"> Tykkäsin edellisestä leikistä. Tykkään luonnosta. Pelkään mennä metsään. (Jos joku pelkää, niin kerrotaan, ettei ole hätää ja mietitään yhdessä keinoja pelon hälventämiseen.) Lempivuodenaikani on syksy. (Tarvittaessa voidaan muistuttaa, mitkä ovat muut vuodenaajat). Noudatan liikennesääntöjä. Jokaisen väitteen jälkeen tilanne puretaan kysymällä, miksi osallistujat etsivät valitsemassaan paikassa. Erityisesti ääripäiden perustelut kysytään joka kerta. Kesto 10 min, paikka vapaavalintainen.
20–25 min	4. Liikennesääntöjen opettelu <ul style="list-style-type: none"> Kuljetaan aina kulkuradan reunassa yksin tai kaksin parijonossa.

25–35 min	<ul style="list-style-type: none"> • Kuljetaan tien vasemmassa laidassa, jos ei ole jalkakäytävää. • Pysähdytään suojatien kohdalla ja tarkistetaan tuleeko autoja. • Siirrytään tietä pitkin seuraavalla tehtäväpaikalle. • Kesto 5 min tai enemmän, paikka vapaavalintainen. <p>5. Kotiryhmän perustaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jaetaan oppilaat 3-4 hengen pienryhmiin värien avulla. Jokainen lapsi nostaa kassista sattumanvaraisesti jonkun lapun. Siniset kerääntyvät yhteen, punaiset omaan ryhmään ja niin edelleen. Värit: Keltainen, punainen, vihreä, sininen ja oranssi. • Värin perusteella jokainen ryhmä keksi yhdessä jonkin asian, joka ilmentää ryhmän väriä. Lisäksi lapset keksivät ryhmälleen nimen. • Kesto 10 min, paikka vapaavalintainen.
35–50 min	<p>6. Etsi ja löydä jokamiehenoikeudet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Annetaan pienryhmille tehtäväksi etsiä lähiympäristöön piilotetut jokamiehenoikeudet. • Jokainen ryhmä etsii ja tuo yhdessä löydetyn kortin ennen kuin jatkaa seuraavan kortin etsintää. • Jokamiehenoikeudet ovat kuvina, joista voi käydä lopuksi keskustelua, mitä kuvat tarkoittavat. • Kesto 15 min, paikkana maasto, jossa hyviä piilopaikkoja.
50–1h 10 min	<p>7. Elekielen harjoittelu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jokaiselle ryhmälle annetaan kuvalappuja, jossa esiintyvä asia pitää näytellä sanakaan sanomatta muille. Kuivina voivat olla esim: jänis, lintu, lehti, kuusi, perhonen ja muut luontoon liittyvät sanat. • Vuorossa oleva esiintyjä ei saa sanoa sanaakaan, mutta esiintyjä voi ilmehtiä sekä viittoilla sormilla ja käsillä. Viittoilija voi esittää, missä kuvan kohde sijaitsee, mikä on sen kokoluokka tai millaisia sen ruumiinosat ovat, jos kyseessä on eläin. • Muiden arvaillessa oikeaa vastausta, vuorossa oleva elehtijä voi kertoa muille, jos arvaus on melkein oikea, väärä tai oikea. Melkein oikea: näyttelijä viittoo käsillään itseään kohden aivan kuin sanoen: tule, tule. Väärin: päänpuddistus. Oikea arvaus: nyökkäys ja arvaajan osoittaminen. • Kesto 15–20 min, paikka vapaavalintainen.
1h 10 min–1h 20 min	<p>8. Aistirasti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jokainen ryhmä etsii ympäriltään luonnon aarteita eri aisteja käyttäen. Muistetaan samalla, saako jotain ottaa luonnosta jokamiehenoikeuksien perusteella. • Mikä on luonnon paras maku? • Sulkekaa silmät ja haistelkaa hetki ilmaa. Haistatteko mitään? Jos et, niin avatkaa silmät ja etsikää kohde, josta lähtee tuoksu. • Tunnustelkaa erilaisia pintoja ja kasveja ympäriltänne. Miltä ne tuntuvat? • Sulkekaa taas silmänne ja olkaa aivan hiljaa hetken ajan. Mitä ääniä kuulette? Kuinka monta erilaista ääntä havaitsette? Mikä on kaunein ääni? • Nyt silmät teräviksi. Laita kädet pääsi sivuille ja rajaa katseesi vuorotellen eri kohteisiin. Voitte kiertää paikallanne 360 astetta. Mikä on kaunein asia, jonka näette ympärillänne? • Kesto 10–15 min, paikkana mielellään vaihteleva maasto.

1h 20 min–1h 35 min	<p>9. Geometristen muotojen opettelu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Näytetään lapsille kuvia geometrisistä muodoista ja nimetään ne yhdessä. • Nimeämisen jälkeen pienryhmät saavat eteensä kuvakortteja geometrisistä muodoista, jonka muodon lapset kulkevat läpi yhden johtaessa jonoa. • Tehtävän vaikeusastetta voidaan lisätä peittämällä jonossa olijoiden silmät huivilla ja sokkona olevat yrittävät arvata, minkä kuvion johtaja johdatti läpi. • Vaihdetaan välillä johtajaa. Kuvioina ovat ympyrä, kolmio, neliö ja suorakaide. • Kesto 10–15 min, aukea paikka, jonne voi piirtää maahan apuviivoja geometristen kuvioiden kulkemiseen.
1h 35 min–1h 40 min	<p>10. Muistipeli</p> <ul style="list-style-type: none"> • Annetaan lapsille ohjeeksi kerätä omalle pienryhmälle erilaisia luonnonmateriaaleja ympäristöstä. Esim. oksanpätkiä, kiviä, käpyjä, lehtiä ja tuttuja kasvilajeja. • Kerätyt tavarat laitetaan pienryhmien eteen ja jokainen saa katsoa niitä hetken aikaa. Sen jälkeen pelinhoitajaksi valittu henkilö poistaa yhden tavaran ja muut yrittävät muistella, mikä tavara puuttuu. • Kesto 15 min, paikka vapaavalintainen.
1h 40 min–1h 50 min	<p>11. Lopetus</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jokainen pienryhmä keksii omalle ryhmälle tuuletuksen ja jokaiselle pienryhmälle tuuletetaan tuokion loppuksi. • Tuokion päätteeksi jokainen ilmaisee tunteensa joko ilmehtimällä tai näyttämällä omaan tunnetilaan sopivaa naamakuvaa. Lisäksi jokainen kertoo, miksi on ko. tuulella. • Kesto 10 min, paikka vapaavalintainen.
Koonti	<ul style="list-style-type: none"> • Kysytään oppilaiden tunnelmia päivästä. Tehdään johtopäätös, mikä oli mukavinta ja kiinnostavinta päivässä ja millainen luonto on kaikkein paras ulkona olemista varten. • Kerrataan vielä, miksi luontoa on hyvä kunnioittaa ja miksi siitä on hyvä pitää huolta ja miten se onnistuu ihan omilla toiminnoilla.
Huomioitavaa	<ul style="list-style-type: none"> • Sään mukainen ulkoiluvälineistö päälle.
Lisää tietoa	

Jokamiehen oikeudet

Geometriset muodot

